

**Громадська організація
«Київська наукова організація
педагогіки та психології»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ**

учасників міжнародної
науково-практичної конференції:

**«СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІКИ
ТА ПСИХОЛОГІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ»**

3–4 вересня 2021 року

Київ
2021

УДК [37.01+159.9](477+100)(063)
С 76

Стан та перспективи розвитку педагогіки та психології в Україні та світі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 3–4 вересня 2021 року). – Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2021. – 112 с.

УДК [37.01+159.9](477+100)(063)
С 76

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Стан та перспективи розвитку педагогіки та психології в Україні та світі». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

© Колектив авторів, 2021
© Київська наукова організація педагогіки та психології, 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

- Васільєва П. А.**
РІВНІ СФОРМОВАНOSTІ ІНШОМОВНОЇ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У КОЛЕДЖІ 6
- Зайченко Н. І.**
СВОБОДА ЯК ЦІННІСТЬ ДУХОВНОГО ВИХОВАННЯ
В ІСПАНСЬКІЙ ПЕДАГОГІЦІ НА ЗЛАМІ СТОЛІТЬ ХІХ І ХХ..... 8
- Звєскова В. К.**
ФОРМУВАННЯ ОСНОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНЬОГО
ФАХІВЦЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ОСВІТИ 11
- Карасєвич С. А., Карасєвич М. П.**
ПРОФЕСІЙНА ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРИЗЬ ПРИЗМУ
ТЕОРІЙ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО 15
- Мамренко М. А.**
СТАНОВЛЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ШКІЛ
У ХЕРСОНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ..... 19
- Оранська Н. С.**
ТРАНСФОРМАЦІЯ ІДЕЇ ГУМАНІЗМУ
У ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКІЙ НАУКОВІЙ ДУМЦІ 23

СЕКЦІЯ 2. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

- Баранюк І. Г.**
ВАСИЛЬ СУХОМЛИНСЬКИЙ
ЯК «УЧИТЕЛЬ УЧИТЕЛІВ» ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ 27
- Борисенко А. О.**
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ПІДХОДУ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ
У НАВЧАННІ 30
- Крикун Т. А.**
ВІПЛИВ ВИКЛАДАЧА У ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 34
- Перелерій О. Л.**
ВІПЛИВ ІНТЕРНЕТУ НА ШКОЛЯРІВ 38
- Порохня Д. С.**
ВИЯВЛЕННЯ ТА АКТИВІЗАЦІЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 40

Середницька А. Я. ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ МЕТОДІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»	44
---	----

СЕКЦІЯ 3. КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Заболотна А. А. ВИКОРИСТАННЯ МУЗИЧНОГО ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ОСІБ З ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	48
---	----

Ілляшенко Т. Д. ПОЄДНАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО І СПЕЦІАЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТІ ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	50
---	----

СЕКЦІЯ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Димар Н. М. ВЕБІНАР ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ФОРМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У МЕДИЧНИХ ВНЗ.....	55
---	----

Невзоров Р. В. МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ КООРДИНАТ НАЗЕМНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛЬОТЧИКІВ ТАКТИЧНОЇ АВІАЦІЇ В УКРАЇНІ	59
---	----

Рудченко В. А. ІННОВАЦІЇ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРАКТИКИ	62
--	----

Сорочан М. П. ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ.....	66
---	----

Тіщенко О. А. СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ В МОРСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	70
--	----

Токарєва А. В., Чижикова І. В. ТЕРМІНИ НОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ	73
--	----

СЕКЦІЯ 5. ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Шиш Ю. С. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РОЗУМОВИХ ЗДЬНОСТЕЙ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	76
---	----

СЕКЦІЯ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Димар Н. М., асистент кафедри біології
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна

ВЕБІНАР ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ФОРМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У МЕДИЧНИХ ВНЗ

Активне застосування інформаційно-комунікаційних технологій у різноманітних сферах діяльності, зокрема для проведення навчальних тренінгів, спонукає і до їх використання в науковій та навчальній діяльності у вищих навчальних закладах. Розуміння потенціалу використання інформаційно-комунікаційних технологій сприяє активному їх впровадженню під час організації навчального процесу, оскільки вони дозволяють підтримувати комунікацію між суб'єктами навчання на відстані в режимі реального часу, що особливо важливо під час впровадження дистанційної та змішаної форми навчання в умовах коронавірусної пандемії. Застосування новітніх методів комунікації передбачає не лише розробку нових навчальних матеріалів та рекомендацій щодо їх застосування, але і підвищення компетентності педагогічних працівників у сфері інформаційних технологій [1, с. 15].

Однією із інформаційно-комунікаційних технологій, які набули поширення у різноманітних сферах, є вебінар (від англ. web + seminar, webinar), що являє собою інтерактивне навчальне онлайн-заняття, яке проводиться в режимі реального часу і забезпечується різноманітними інструментами для забезпечення його проведення рядом вебінар-орієнтованих платформ (Skype, OpenMeetings, Zoom тощо) [4, с. 99]. Вебінар являє собою навчальне заняття з використанням активних методів навчання – групової дискусії, мозкової атаки тощо. Особливістю вебінару є його змістовна та методична насиченість, конкретність, практичний характер розглянутих питань.

Незважаючи на широке застосування вебінарів у системі вищої освіти для проведення лекцій, семінарських занять, навчальних тренінгів, залишається актуальним питання вивчення можливостей та ефективності вебінар-орієнтованих платформ для проведення практичних занять із природничих дисциплін, як наприклад медичної

біології, предметом вивчення якої є біологічні основи життєдіяльності людини. Під час вивчення дисципліни студентами вищих медичних навчальних закладів на першому році навчання у них закладається базовий високий рівень знань із медичної біології, що формує фундамент для вивчення ряду дисциплін природничого циклу. Метою викладання навчальної дисципліни «Медична біологія» є формування у майбутніх фахівців медичної справи медико-біологічного наукового світогляду, формування навиків до наукового аналізу інформації, розуміння місця медичної біології в системі медичних знань.

Під час проведення практичних занять студенти виконують, в залежності від теми та мети заняття, різноманітні завдання: лабораторне дослідження мікропрепаратів із використанням мікроскопів, пояснення і доповнення навчальних схем у протоколах, заповнення таблиць, розв'язання розрахункових та ситуаційних задач, дослідження макропрепаратів під час вивчення збудників паразитарних захворювань людини. Саме тому під час практичного заняття важливою є постійна комунікація із викладачем групи, що дозволяє коригувати роботу студента, вказувати на помилки, спрямовувати його діяльність у потрібному напрямку [2, с. 3-470]. Окрім цього, контроль засвоєння знань студентів здійснюється комплексно згідно розроблених критеріїв кафедрою біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця [5] з використанням аналізу результатів лабораторних досліджень студентів, їх роботи з протоколами практичного заняття та тестового контролю із застосуванням тестових завдань формату А.

Забезпечення інтерактивності під час проведення практичного заняття у вигляді вебінару, провідною технологією якого є відеоконференція, є найбільш важливою його педагогічною складовою, оскільки між усіма учасниками вебінару підтримується постійний взаємозв'язок, хоча вони можуть знаходитись фізично у різних місцях [3, с. 32].

Проведення вебінарів не потребує спеціального обладнання для усіх учасників, таких як відеокамери, мікрофони, аудіоколонки. Вебінар являє собою форму навчання, що використовує електронні засоби та мережеві технології, а слухачі (студенти) обмежені в своїх правах і певною мірою залежать від викладача. Викладач має змогу надати студентам навчальний матеріал, організувати спільну роботу групи над завданнями, відповідати на запитання аудиторії, оцінювати рівень засвоєння знань завдяки віртуальному спілкуванню у реальному часі.

Перевагами вебінару також є те, що можна записати і відтворити запис чи його частину, він не потребує підготовки роздаткового матеріалу до кожного заняття (препаратів, макетів тощо), не потребує механічної перевірки тестових завдань (за умови використання викладачем додаткового сервісу, який їх опрацьовує).

Дидактичними можливостями вебінару є керування (аудіо та відеозв'язком, роботою аудиторії студентів, обміном повідомленнями у чаті, делегування права на модерацию іншій особі; використання елемента «Дошка» для графічної роботи за допомогою інструментів на панелі із схемами, малюнками тощо); демонстрування робочого стола Windows та додаткових програм за потреби; опитування; тестування; запис вебінару у форматі .mp4. Дидактична мета визначає спрямованість вебінару (засвоєння нового матеріалу, закріплення, набуття умінь професійної діяльності тощо).

Основними перевагами підготовки, проведення та відвідування вебінарів є їх помірна собівартість, можливість залучати учасників із різних ВНЗ, регіонів, країн; широка інтерактивна взаємодія між усіма суб'єктами навчання; гнучкість – сприйняття інформації у зручному місці; можливість перегляду відеозаписів або їх фрагментів.

Вебінар дозволяє досягнути активної участі кожного студента в обговоренні, при цьому викладач виконує організаторські функції. До стратегій вебінару можна віднести: інструментальну – формування професійних компетенцій; інтерактивну – організація комунікації та взаємодії слухачів; презентаційну – презентація навчального матеріалу без з'ясування ставлення слухачів до його змісту.

Вимогами до проведення вебінару є: простота, чіткість, логічність подання інформації; організація інтерактивного спілкування; високий темп проведення; уміння утримувати увагу слухачів.

Ефективна організація вебінару вимагає проведення ряду підготовчих робіт, як наприклад: розробка дидактичних засобів (презентація, допоміжні зображення, схеми, таблиці) для візуалізації матеріалу, що вивчатиметься; розробка контрольних запитань та тестових завдань; планування вебінару у календарі та поширення посилання серед усіх учасників [3, с. 36-37].

Під час проведення вебінару можна виділити дві основні частини. Організаційна частина включає з'ясування якості зв'язку, інструктаж учасників, представлення ведучого, окреслення кола питань, часу та можливостей спілкування. Основна частина включає розкриття головної теми заняття разом із одночасним показом презентації, запитання до аудиторії та відповіді через чат, виконання інтерактивних завдань студентами. Заклучна частина практичного заняття у вигляді вебінару передбачає опитування студентів, обговоренні результатів їх навчальної діяльності, повідомлення місця розташування запису вебінару, якщо такий проводився.

Таким чином, основними перевагами використання вебінарів для проведення практичних занять з медичної біології дистанційно є наступні: відсутність необхідності фізичної присутності учасників; можливість запису оптимізує робочий час; контроль навчальної

діяльності завдяки постійній комунікації в реальному часі; забезпечення високого рівня інтерактивності; створення портфоліо електронних освітніх ресурсів; забезпечення умов для студентів для навчальної роботи із схемами, таблицями, малюнками, вирішення задач тощо. В той же час робота із мікроскопами повинна замінюватись, наприклад, демонстрацією готових фотознімків мікропрепаратів під час відеоконференції.

Отже, застосування вебінарів для проведення практичних занять із медичної біології та інших дисциплін природничого циклу під час запровадження дистанційної та змішаної форми навчання відповідає вимогам вищої медичної освіти та сучасної освітньої стратегії в цілому. Водночас, активне використання вебінарів потребує більш глибокого вивчення функціональних можливостей вебінар-орієнтованих платформ, додаткового належного технічного оснащення та відповідної підготовки викладачів у даній сфері.

Література:

1. Котяк В. В. Вебінари як засоби навчання у сучасній системі освіти. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки.* 2011. № 7. С. 130-133.
2. Медична біологія: Посібник з практичних занять / Романенко О.В., Кравчук М.Г., Грінкевич В.М., Костильов О.В.; За ред. О.В. Романенка. 2-е вид. К.: ВСВ «Медицина», 2020. 472 с.
3. Морзе Н.В., Ігнатенко О.В. Методичні особливості вебінарів, як інноваційної технології навчання. *Інформаційні технології в освіті:* зб. наук. пр. Херсон: ХДУ. 2010. Вип. 5. С.31-39.
4. Jennings M., Bronack S.C. The use of desktop video conferencing as a medium for collaboration between beginning instructional designers and intern teachers. *International JI. of educational telecommunications.* 2001. 7(2). P. 91–107.
5. URL: <http://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/department-of-biology/navchalno-metodychna-robota/>